

Ibn Arabynyň öñden görüsijiliği

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 21 января, 2025

Ibn Arabynyň öñden görüsijiliği IBN ARABYNÝÑ ÖÑDEN GÖRÜJILIGI

Muhiddin ibn Arabynyň eserlerini terjime eden türk alymy Serkan Tekin Arabynyň «Keşkül» atly kitabynda Ysrayýlyň haçan

guruljakdygy we haçan ýykyljakdygy barada yşaratlaryň bardygyna ünsi çekýär

Ýslam ynanjyna görä boljak wakalary Alladan başga hiç kimiň öňünden bilmek we öňünden görmek artykmaçlygy ýok. Ýagny gelejegi öňünden aýtmaga synanyşmak yslam ynanjyna ters gelýär. Emma käbir artykmaç zehinli beýik şahsyétleriň edil Ibn Araby ýaly gelejekde boljak zatlar bilen baglanyşykly öňden görüşjilik bilen aýdan zatlary bar. Muňa mysal edip, beýik türkmen alymy Mahmyt Zamahşarynyň Musa pygamberiň yzyndan kowalap Gyzyl deňzine gapparylan Müsür faraonynyň haçanam bolsa bir gün gelejekki nesillere ybrat üçin tapyljakdygy barada «Gurhanyň» aýatlaryna esaslanyp aýdan tefsirini hem görkezse bolar.

Ibn Araby juda seýrek duşsa-da käbir eserinde käbir boljak zatlara yşarat edipdir. Bularyň birnäçesi kyýamat alamatlary bilen baglanyşykly. Emma Araby hiç kitabynda-da anyk taryhy senä yşarat etmändir. Onuň aýdan öňden görüşjilikli sözlerini ebjet we sifr hasaby bilen orta çykarmak bolsa, özbaşyna bir ylym, giden bir dünýä...

Bu hupbatly zähmete köňül berenleriň içinde bolsa arap dili we edebiýaty boýunça ýörite bilim alan, Ibn Arabynyň müşdagы Serkan Tekinem bar. S.Tekin Ibn Arabynyň eserlerini terjime etmek bilen çäklenmän, eserde syrly tekstlere degişli ýumagy çözlemäge synanyşýar we hatda anyk taryhy seneleri berýär.

• «**Isra**» süresinde

Serkan Tekin Ibn Arabynyň «Keşkül» atly kitabynda ebjet we sifr hasaby bilen Ysraýylyň haçan guruljakdygyna, hatda haçan ýykyljakdygyna yşarat edilendigini öne sürýär. Tekin Ibn Arabynyň kitabynda Ysraýyl döwletiniň gurulmagy bilen baglanyşykly yşaratlaryň «Isra» süresiniň 104-nji aýatynyň üsti bilen yşarat edilýändigini aýdýar. Arabynyň kitabýndaky «Isra» süresiniň 104-nji aýaty şeýle:

«Arkasyndan Ysraýyl ogullaryna; «Ol ýerlerde oturyň! Ahyret wadasy amala aşanda, hemmäñizi dürlü-dürlü kabylalardan toplap bir ýere getireris» diýdik».

Serkan Tekin Ibn Arabynyň sözünü eden aýatyna şeýle düşündiriş berýär:

«Ahyret wadası amala aşanda, hemmäñizi dürli-dürli kabylalardan toplap bir ýere getireris» jümlesinde Ysraýylyň kyýamata ýakyn bir döwürde guruljakdygynyň açyk gönüden-göni yşaraty bardyr...»

Tekin sifr hasabyny hem çykaryp Ysraýylyň 1948-nji ýylda gurulandygyna ünsi çekýär.

• **Deçjal**

Serkan Tekin Muhiddin Ibn Arabynyň Deçjal bilen baglanyşykly öñden görüpilikli yşaratlarynyň bardygyny, bu weliligiň bolsa, Ibn Araby tarapyndan ýazylan «Dur-i Mejhun» («Merjen däneleri») atly kitabynda aýdylandygyny nygtap geçýär. Kitabyň Serkan Tekin tarapyndan edilen terjimesinde, Ibn Araby Deçjal barada şeýle diýýär:

«Şol wagt Deçjala taýýar bol diý. Çykmak wagtyň geldi.»

Deçjalyň perişdeler tarapyndan ýoguna ýanylما gyndan soñra Deçjalyň kyýamata ýakyn bir döwürde gaýtadan orta çykyp, şer işleri ýaýjakdygy barada yslam alymlary umuman alanda birmeňzeşräk pikir ýöredýärler. Deçjal şahsyyetmi ýa-da ol adamzadyň başyna injek erbet ýagdaýlarmy diýen soragyň jogaby bolsa, häzire çenli gyzgyn jedelleriň baş temasy bolmagynda galýar. Deçjaly – dünýäniň birnäçe ýerinde gapma-garşylyklaryň, gandöküşikli uruşlaryň, terroristik hadysalaryň bolmagy we erbetlikleriň artmagy diýip diýip düşündirýänleriň bolşy ýaly, Deçjalyň şahsyyetdigini öñe sürüyän alymlaram bar.

• **200 müň nöker**

Ibn Araby Deçjal bilen baglanyşykly pikirlerini «Merjen däneleri» atly kitabynda şeýle beýan edýär:

«Öz wagtynda we Horasandan dörär, eşegine münüp, Yspyhana geler, ol ýerde 70 müň ýewreý onuň yzyna düşer. Deçjalyň bir gözü kör boljakdyr, onuň nökerlerinde taýpalar bolar. Käbir kişiler bulara gytçylyk, guraklyk we açlyk zerarly eýererler. Deçjalyň ýanynda dürli naz-nygmatlar, suwlar we bir ýanynda

bag-bakja, her dürli ir-iýmişler... Her kim oňa uýsa jennetdir öýdüp ony hemmelerden gowy görerler. O jennet olaryň jähennemine öwrüler we bir ýanynda tümlük, zulmat boljakdyr. Deçjalyň 200 müň nökeri boljakdyr, 15 müň zenan nökeri bilen bile gezjekdir». Geň-taňsy wakalar